

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA NR 215 Din 06.06.2006

Colegiul Director

1. ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
2. GERGELY DEZIDERIU – Membru
3. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru
4. MACOVEANU CORINA NICOLETA – Membru
5. ROȘU MĂDĂLINA RALUCA – Membru
6. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru
7. VASILE ANA MONICA - Membru

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 06.06.2006, a dezbătut autosesizarea nr. 1373 din 16.03.2006 constituită în dosarul 8A/2006.

Este supusă atenției Colegiului Director publicarea unor versuri sub egida „Pamflete mereu actuale” cu titlul „Noi suntem țigani” (pe melodia cântecului „Noi suntem români”) semnat de domnul și datat 25 februarie 2000.

În fapt, ziarul Tricolorul, în luna martie 2006, publică la rubrica Pamflete mereu actuale, cu titlul „Noi suntem țigani” (pe melodia cântecului „Noi suntem români”) următoarele versuri: „Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; A sosit ziua ciordelii Ziua sfântă a manglelii Tot țiganul să se spele, Nu la baie, ci-n lovele; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Căldărarul și ursarul Sunt frați buni cu cocalarul Pe garoi lumea

îl știe Că-s făcuți pentru Mafie; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Hai Parpanghel, hai Pirando La un film cu ... Căruia îi zice „Nașul” Și-a înnebunit orașul; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Noi suntem stăpâni pe piețe Pe orașe și județe Ba mai dăm un raid mișto Să speriem și UEO; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Măi țigan, copil de smoală Ia mai du-te tu la școală Și le strigă catalogul: Prostituația și drogul!; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Avem săbii și pistoale Si sprayuri paranormale Polițiștii ne-arestează Juristii ne liberează; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Sîntem primii la omoruri, La bătai, răpiri, violuri. Atacăm ca lupii-n haită Mucles cel care se vaită!; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Dello, dello, bahtalo dello Avem Mercedes și Cielo Aur, palate luxoase Și-împărați cu două clase; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Ne întindem ca o plagă Peste România-ntreagă În vreo 10 ani, năroada S-o numim Tiganiada; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfași de mii de ani!; Sunt și gospodari în gintă Da ei nu ne reprezintă Fiindcă s-au dat cu românii Și-au pus pe noi câinii stâinii; Noi suntem țigani, Noi suntem țigani, Noi suntem borfali de mii de ani!”

Urmare notei de autosesizare Colegiul Director a solicitat un punct de vedere cotidianului „Tricolorul” prin adresa înregistrată cu nr.1436 din 20.03.2006 și a revenit cu aceeași solicitare prin adresa nr.1943 din 13.04.2006. Până la momentul soluționării autosesizării nu s-a comunicat un punct de vedere din partea cotidianului.

În drept, potrivit **art. 2, alin 1** din **O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, ...”*prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferința, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

Art 2 alin 3 din **O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare,... „*Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe...*”

Art. 19 din același act normativ prevede că “Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

Pe de altă parte la analizarea petiției și a probelor din dosar trebuie avute în vedere **art. 30** referitor la *Libertatea de exprimare alin. (1) și (6) din Constituția României republicată* care prevede că “(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că **Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice** - ratificat de România la 9.XII.1974 – prevede în **art. 19 paragraful 3**. că “*exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice*”. Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

În analiza petiției trebuie avut în vedere și faptul că în cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, **Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: “*orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare*” însă precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “*exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.*”

Examinând petiția și actele depuse la dosar se rețin următoarele: Curtea Europeană a Drepturilor Omului reafirmă prin jurisprudența sa că “*libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din*

cerințele prioritare ale progresului societății și împlinirilor personale. Sub rezerva pragrafului 2 al art.10, ea acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis fără de care nu există, o societate democratică. (Hotărârea Curții Europene în cauza Oberschlick vs. Austria, parag. 57).

În acest sens, "...protecția presei este deosebit de importantă. Deși presa nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației și drepturilor altora, este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la chestiunile de interes public. Obligației presei de a răspândi astfel de informații și idei se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă ar fi altfel, presa nu ar fi în stare să joace rolul vital de "câine de pază" (public watchdog) (Hotărârea Curții Europene în cauza Jersild vs. Danemarca)

Curtea Europeană a arătat că o relatare obiectivă și echilibrată cu privire la fapte și activități de interes public poate fi făcută de jurnaliști sau de alte persoane pe căi diferite, în funcție, printre altele, de mijloacele de comunicație în masă utilizate; nu revine nici instanței europene și nici jurisdicțiilor naționale rolul de a se substitui presei pentru a indica tehnica de relatare pe care jurnaliștii trebuie să o adopte. (Hotărârea Curții Europene în cauza Bladet Tromsø și Stensaas vs. Norvegia, parag.63 și 69 și în cauza Oberschlick vs. Austria)

În lumina prevederilor Art.10 parag.2 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, analizând petiția și având în vedere legislația română privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, ne aflăm în situația de a analiza unele din drepturile care constituie fundamente esențiale ale unei societăți democratice și una din cerințele prioritare ale progresului societății și împlinirilor personale: exercitarea dreptului la liberă exprimare și apărarea demnității umane, dreptul de a nu fi supus discriminării.

Sub aspectul art.2, alin. (1), alin. (3) și art.19 din O.G. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, versurile publicate în ziarul Tricolorul trebuie analizate contextual raportate la întreg, articolul per se având în vedere că acestea reprezintă o creație artistică prezentată sub forma unui pamflet.

Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

Analizând textul în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit, în cazul nostru, datorită apartenenței etnice, și care are ca scop sau ca efect afectarea unui drept, în condiții de egalitate.

Colegiul Director retine faptul că în speță, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reafirmă prin jurisprudența sa că *“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din cerințele prioritare ale progresului societății și împlinirilor personale. Sub rezerva pragrafului 2 al art.10, ea acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis fără de care nu există, o societate democratică. (Hotărârea Curții Europene în cauza Oberschlick vs. Austria, parag. 57).*

Coroborând aceste aspecte cu faptul că textul publicat în ziarul Tricolorul reprezintă o creație artistică prezentată sub forma unui pamflet, și examinând actele la dosar, dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că autosesizarea nu întrunește elementele constitutive prevăzute O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi calificată drept faptă cu caracter discriminatoriu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, al art. 2 alin. (1) lit g), art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (8) și art. 7 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu modificările și completările ulterioare cu unanimitate de voturi, a membrilor prezenți

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare
2. clasarea dosarului;
3. O copie a hotărârii se va comunica ziarului Tricolorul

COLEGIUL DIRECTOR

1. ASZTALOS CSABA FEREN

2. GERGELY DEZIDERIU

3. IONIȚĂ GHEORGHE

4. MACOVEANU CORINA NICOLETA

5. TRUINEA ROXANA PAULA

6. VASILE ANA MONICA

Data redactării hotărârii:
24.07.2006

